

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil praktyczny)

**dokonanej w dniach 28 – 29 stycznia 2016 r. na kierunku „praca socjalna”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego
stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile
o profilu praktycznym**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek - członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Bogumił Szmulik – członek PKA**
- 2. dr Anna Maria Kola – członek PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK**
- 4. Michał Paszyn – przedstawiciel PSRP**
- 5. prof. dr hab. Łukasz Sułkowski – ekspert ds. pracodawców**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „praca socjalna” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału oraz z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i prac etapowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Wizytującego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY

PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy	X				
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
<p>Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny</p>					
<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia – w pełni</p>					
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1</p> <p>1. Koncepcja kształcenia na kierunku <i>praca socjalna</i> wpisuje się w misję i strategię Uczelni, pozwalając na realizację celów polityki zapewnienia jakości. Jest to koncepcja uwzględniająca wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, właściwe i pożądane dla ocenianego zakresu kształcenia.</p>					

2. Plany rozwoju kierunku *praca socjalna* w PWSZ w Pile uwzględniają zmiany i osiągnięcia naukowe nauk społecznych, co potwierdzają prowadzone przez pracowników badania. Natomiast realizacja programu kształcenia, który przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe, zatrudnienie nauczycieli praktyków oraz współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, odpowiada na zapotrzebowanie rynku pracy;
3. Jednostka poprawnie przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru nauk społecznych, wskazując dziedziny nauk społecznych, a także obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej;
4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów odpowiadają wybranym efektom kształcenia dla obszaru nauk społecznych, a także obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz odpowiadają profilowi praktycznemu, do którego oceniany kierunek został przyporządkowany. Zdobyte umiejętności, wiedza i kompetencje społeczne umożliwiają studentom wykonywanie w praktyce działań w ramach pracy socjalnej na arenie zawodowej.
5. Zarówno koncepcja kształcenia, jak i program studiów kierunku *praca socjalna* spełniają stawiane ustawowo warunki dotyczące prowadzenia kierunku i realizacji efektów kształcenia przez studenta. Dobór treści programowych, stosowane metody i czas trwania kształcenia, zasady punktacji ECTS, elastyczność w doborze modułów kształcenia przez studentów w wymiarze nie mniejszym niż 30% pkt. ECTS, dobór form zajęć dydaktycznych, ich organizacja, liczebność grup wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych oraz organizacja praktyk zawodowych pozwalają na zdobycie przez studentów w trakcie 6 semestrów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Pozytywnie należy także ocenić poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia.
6. Uczelnia spełnia ustawowe wymogi dotyczące czytelności i przejrzystości zasad rekrutacji na studia. Polityka rekrutacyjna zaś pozwala na właściwy dobór kandydatów, zapewniając równe szanse w podejmowaniu kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniając przy tym zasadę równych szans. Przyjęte limity liczby studentów obu trybów studiów są racjonalne w kontekście możliwości infrastrukturalnych i kadrowych, a także potrzeb regionu i otoczenia społeczno-gospodarczego. Przygotowano i wdrożono także procedury dotyczące zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów kształcenia uzyskiwanych poza systemem studiów na kierunku *praca socjalna*.
7. System sprawdzania i oceniania osiągania przez studentów efektów kształcenia w pełni umożliwia monitorowanie postępów studentów w uczeniu się. Stosowane, zaproponowane przez prowadzących zajęcia, są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

Brak.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna polityką jakości Uczelni, jej misją i strategią rozwoju na lata 2015 – 2025, w szczególności z celem generalnym: zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, badań naukowych i proinnowacyjnego oddziaływania na środowisko społeczno-gospodarcze północnej Wielkopolski. Koncepcja kształcenia wpisuje się w cel strategiczny: wysoka jakość kształcenia oraz cel operacyjny tego celu strategicznego: oferta dydaktyczna – poprawa dostępności kształcenia wyższego i podyplomowego oraz cel: podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni na rynku edukacyjnym poprzez dostosowywanie oferty dydaktycznej do aktualnych i oczekiwanych potrzeb lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy. Koncepcja uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia, szczegółowo opisane w programie kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na kierunku *praca socjalna* wpisuje się w misję i strategię Uczelni, pozwalając na realizację celów polityki zapewnienia jakości. Jest to koncepcja uwzględniająca wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, właściwe i pożądane dla ocenianego zakresu kształcenia.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na kierunku *praca socjalna* w PWSZ w Pile jest głęboko osadzona w otoczeniu społeczno-gospodarczym, o czym świadczy m.in. sformułowanie profilu praktycznego kształcenia. Koncepcja włącza diagnozę i tendencje rozwojowe rynku pracy – zarówno sektora prywatnego (stąd w programie studiów znalazły się zajęcia z przedmiotu *Ekonomia i zarządzanie w pracy socjalnej*), jak i państwowego (ze względu na rozbudowane praktyki studenckie w instytucjach pomocy społecznej). Wynika to zarówno z potrzeb zgłaszanych przez studentów, otoczenie społeczne, gospodarcze oraz władze samorządowe (o czym świadczy *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego „Wielkopolska 2020”* z 2012 r., która odnosi się do kwestii edukacji na poziomie wyższym i zagadnień polityki społecznej).

Tak sformułowana koncepcja jest zgodna z polityką całej Uczelni, bowiem w roku akademickim 2002/2003 w PWSZ w Pile rozpoczęto realizację studenckich praktyk zawodowych. Dotyczyły one wszystkich specjalności, obowiązywały zarówno studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Od roku 2013/2014 komórką odpowiedzialną w Uczelni za organizację studenckich praktyk jest Dział Praktyk Zawodowych i Karier, co poszerza perspektywę studiowania o celowe i świadome budowanie ścieżki rozwoju zawodowego przez studentów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Plany rozwoju kierunku *praca socjalna* w PWSZ w Pile uwzględniają zmiany i osiągnięcia naukowe dyscyplin z obszaru nauk społecznych, co potwierdzają prowadzone przez pracowników badania naukowe. Natomiast realizacja programu kształcenia, który przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe, zatrudnienie nauczycieli praktyków oraz współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odpowiada na zapotrzebowanie rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Kierunek *praca socjalna* na poziomie studiów I stopnia został przypisany do obszaru nauk społecznych (90% punktów ECTS), dziedziny nauk społecznych oraz różnych dyscyplin naukowych: nauki o polityce, nauki o polityce publicznej, pedagogika, psychologia, socjologia, prawo, nauki o administracji oraz ze względu na obecność w programie studiów przedmiotów tj. *Filozofia* i *Etyka pracownika socjalnego* – filozofia i nauki o rodzinie. Takie przyporządkowanie podkreśla interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej oraz fakt, że posługuje się ona różnorodnymi koncepcjami teoretycznymi i metodologiami. Kierunek przypisano także do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej (10% punktów ECTS). Pozwala to na wieloaspektowe diagnozy zjawisk społecznych, występujących w obrębie pomocy społecznej.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka poprawnie przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru nauk społecznych, wskazując dziedziny nauk społecznych, a także obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1. Opis stanu faktycznego

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku *praca socjalna* na I stopniu studiów odnoszą się do wszystkich efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych dla profilu praktycznego, określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Tym samym wpisują się w obszar nauk społecznych, obejmując wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne i pozwalając studentom przygotować się właściwie do zawodu pracownika socjalnego oraz umożliwiając dalsze kształcenie. Efekty kształcenia przypisane do przedmiotów zostały sformułowane poprawnie, by umożliwić w pełni studentom nabycie wiedzy, umiejętności i

kompetencji społecznych koniecznych w zawodzie pracownika socjalnego. Spójność przedmiotowych efektów kształcenia z efektami kierunkowymi potwierdzają matryce efektów kształcenia – wszystkie efekty kierunkowe są uzyskiwane w ramach przedmiotów przewidzianych w programie studiów, co potwierdzają rozbudowane instrumenty w ramach WSZJK.

Efekty kierunkowe i przedmiotowe po przejściu określonej procedury oceniającej zostały zatwierdzone uchwałą Senatu XXX/122/11 z 27 I 2011 w sprawie utworzenia kierunku studiów Praca Socjalna.

Kierunkowe oraz przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, choć są rozbudowane: w zakresie wiedzy sformułowano 18 efektów, w zakresie umiejętności społecznych – 19, odnośnie kompetencji społecznych – 12. Rozbudowane są także efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów w programie studiów, np. przedmiotowi *Międzynarodowe prawo socjalne* przypisano 8 efektów kierunkowych, a one z kolei odnoszą się do 11 efektów obszarowych.

Na podstawie analizy sylabusów poszczególnych modułów programu należy stwierdzić, iż opis efektów zawiera wyszczególnienie osiąganego wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena spełnienia kryterium 1.4 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów odpowiadają wybranym efektom kształcenia dla obszaru nauk społecznych oraz odpowiadają profilowi praktycznemu, do którego oceniany kierunek został przyporządkowany. Zdobyte umiejętności, wiedza i kompetencje społeczne umożliwiają studentom wykonywanie w praktyce działań w ramach pracy socjalnej na arenie zawodowej.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1 W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3 Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4 Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5 Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6 Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne

przepisy nie stanowią inaczej. *

- 1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *
- 1.5.8 Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *
- 1.5.9 Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.5.1

Nie dotyczy ocenianego kierunku.

1.5.2

Po przeanalizowaniu sylabusów przedmiotów, realizowanych w ramach kierunku *praca socjalna*, należy stwierdzić, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy z zakresu pracy socjalnej, a także uwzględnia aktualne rozwiązania stosowane w pomocy społecznej (np. asystentura rodzin, mediacje, poradnictwo socjalne i karier). Prowadzący zajęcia odwołali się do wiedzy już ugruntowanej, obecnej w podręcznikach i czasopismach branżowych i naukowych, podkreślając tym samym praktyczny profil kształcenia. Omawiane zagadnienia programowe biorą pod uwagę zmiany i potrzeby rynku pracy oraz oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego. Efektem tej koncepcji jest zatrudnienie nauczycieli-praktyków, którzy reprezentują różne instytucje z obszaru pomocy społecznej (OPS, NGO). Pozwala to studentom na zdobycie odpowiednich umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy pracownika socjalnego i pokrewnych.

1.5.3

Przyjęta przez Uczelnię praktyczna koncepcja kształcenia ma w swoich założeniach zarówno aktywizację studentów w zakresie zdobywania wiedzy i kompetencji, jak i praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu. Stosowane metody kształcenia zakładają konieczność samodzielnego uczenia się studentów i pozwalają im na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Wśród realizowanych metod kształcenia są: metody podające, tj. wykład klasyczny, problemowy, konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, oraz metody aktywizujące, tj. warsztaty, laboratoria, studia przypadków, ćwiczenia obejmujące pracę z tekstem, przygotowanie eseju, dyskusję, pracę indywidualną i grupową, projekty edukacyjne. Studenci realizują założone efekty kształcenia związane z umiejętnością prowadzenia badań w ramach przedmiotów: *Seminarium dyplomowe*, *Technologia informacyjna*, *Metodologia badań społecznych*, *Historia i teoria wychowania*, *Trening umiejętności psychospołecznych*. Z punktu widzenia przygotowania zawodowego duże

znaczenie ma natomiast metoda projektów. Rozbudowany system praktyk zawodowych odbywanych w instytucjach pomocy społecznej czy w organizacjach pozarządowych umożliwia zdobywanie kompetencji twardych i miękkich niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4

Prawidłowo zaplanowano czas trwania kształcenia, tzn. studia I stopnia na kierunku *praca socjalna* trwają 6 semestrów, co umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. 6-semestralny cykl kształcenia obejmuje w trybie stacjonarnym 2295 godz., zaś w trybie niestacjonarnym 1451 godz. (bez praktyk zawodowych). W każdym trybie kształcenia student jest zobowiązany zrealizować ponadto 480 godz. praktyk zawodowych. Łączna liczba punktów ECTS na studiach I stopnia wynosi 180 ECTS. Sumę tę podzielono równomiernie: na jeden semestr przypada 30 ECTS. By uzyskać tytuł licencjata konieczne jest osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia oraz odbycie praktyk zawodowych.

1.5.5

Przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa dla szkolnictwa wyższego oraz z przepisami wewnętrznymi Uczelni (Załącznik do uchwały nr XXXI/196/15 Senatu PWSZ w Pile z dnia 23 IV 2015 r. Regulamin Studiów PWSZ im. Stanisława Staszica w Pile).

Zgodnie z § 4 ust. 4 rozporządzenia MNiSW z dnia 3 X 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, program studiów I stopnia o profilu praktycznym zawiera przedmioty mające na celu przygotowanie zawodowe (realizowane z zastosowaniem form praktycznych), którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 107 z ogólnych 180 punktów ECTS, co stanowi 59,4% ogółu punktów ECTS dla I stopnia studiów. Dodatkowo należy wskazać, że wśród zajęć o charakterze praktycznym 68 ECTS student zdobywa na zajęciach laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych.

1.5.6

Program studiów na kierunku *praca socjalna* w PWSZ w Pile realizuje wymóg § 4 ust. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 3 X 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia dotyczący umożliwienia studentowi wyboru modułów zajęć. Jednostka zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na kierunku *praca socjalna*. Na studiach I stopnia na kierunku *praca socjalna* przedmioty do wyboru gromadzą łącznie 61 ECTS z ogólnej puli 180 punktów ECTS, co stanowi 33,3% (18 przedmiotów). Wyboru przedmiotów studenci dokonują w semestrze poprzedzającym dany rok akademicki. Jeśli plan zajęć na to pozwala, student może uczestniczyć w zajęciach z drugiego przedmiotu fakultatywnego.

1.5.7

Koncepcja kształcenia na kierunku *praca socjalna* w PWSZ w Pile zakłada różnorodność form zajęć, które umożliwiłyby studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, zdobycie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia działalności badawczej. Formę zajęć determinuje także praktyczny profil kształcenia. Łączna liczba realizowanych na zajęciach i praktykach ECST wynosi 180 pkt, w tym 107 ECTS student zdobywa na zajęciach o charakterze praktycznym – 107 punktów ECTS (w tym zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i projektowe – 68 punktów ECTS). Stanowi to 945 godz. zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym (bez 480 godz. praktyk zawodowych).

Grupy wykładowe nie mogą być większe niż 60 osób, grupy ćwiczeniowe liczą maksymalnie 30

osób, a grupy laboratoryjne – maksymalnie 15 osób. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w odpowiednich i właściwych warunkach, umożliwiających zdobycie przez studentów umiejętności i kompetencji niezbędnych w praktyce zawodowej (m.in. zajęcia wizytacyjne w ośrodkach pomocy społecznej czy innych placówkach wsparcia i opieki). Należy jednakże zwrócić uwagę na rozbudowany program studiów, zarówno w trybie stacjonarnym (2295 godz.), jak i niestacjonarnym (1451 godz.), co w połączeniu z wysoką liczbą godzin praktyk zawodowych (480 godz.) może nadmiernie obciążać dydaktycznie studenta i uniemożliwiać mu zrealizowanie zakładanych efektów kształcenia.

1.5.8

Organizacja praktyk zawodowych dla kierunku *praca socjalna* jest prawidłowa, a także umożliwia studentom nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz pokrewnych zawodów, związanych z pomocą społeczną.

Praktyka zawodowa na kierunku *praca socjalna* I stopnia o profilu praktycznym trwa miesiące i obejmuje łącznie 480 godzin zajęć. Praktyka kierunkowa jest realizowana w wymiarze 6 tygodni po drugim roku studiów i rozliczana jest na V semestrze. Praktyka specjalnościowa trwa 6 tygodni i jest realizowana w sposób ciągły od 15 lutego do 31 marca na III roku studiów. Kończąc praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS za każdą – łącznie 10 punktów ECTS. Praktyki zawodowe zakładają realizację przykładowych efektów: zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, wdrażanie do kreatywności zawodowej, poznawanie środowiska zawodowego, radzenie sobie w trudnych sytuacjach oraz rozwiązywanie realnych problemów i konfliktów zawodowych, kształtowanie wysokiej kultury zawodowej i organizacji pracy. Realizacja efektów jest weryfikowana m.in. przez prowadzenie dziennika praktyk oraz opinię opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania.

Przebieg praktyk reguluje Regulamin praktyk (stanowiący Załącznik do Zarządzenia nr 60/13 Rektora PWSZ im. St. Staszica w Pile z dnia 20 czerwca 2013 r.), a dodatkowo spójność treści kształcenia zawodowego i zakładanych jego efektów potwierdza przedstawiony sylabus praktyk. Regulamin praktyk odnosi się do wszystkich elementów związanych z ich prawidłowym przebiegiem: nadzorem i koordynacją przebiegu praktyk, czasem ich trwania, placówkami, w których praktyka powinna się odbywać wraz z ich dostosowaniem do specyfiki studiowanej specjalności. Studenci studiów niestacjonarnych mogą być zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki pod warunkiem, że praca zawodowa, jaką wykonują jest zgodna z kierunkiem lub kierunkiem i specjalnością odbywanych przez nich studiów.

Nad realizacją praktyk czuwa Opiekun Praktyk, który obowiązany jest do gromadzenia i analizy dokumentacji związanej z odbywaniem praktyk przez studenta, do ich oceny, a także do przedstawienia sprawozdania z przebiegu praktyki studenckiej do Biura Praktyk oraz wymaganej dokumentacji do ZKJK.

Praktyki realizowane są w instytucjach realizujących zadania w zakresie pracy socjalnej, szeroko rozumianej rehabilitacji oraz projektowania i zarządzania socjalnego oraz społecznego. WSZJK PWSZ w Pile zakłada i zobowiązuje Instytuty prowadzące kierunki do gromadzenia opinii interesariuszy zewnętrznych w zakresie korelacji zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy i potencjalnych pracodawców absolwentów kierunku *praca socjalna*.

1.5.9

Koncepcja kształcenia znacząco wykorzystuje wzorce międzynarodowe, o czym świadczy liczna wymiana pracowników i studentów w ramach programu Erasmus oraz innych umów dwustronnych zawartych przez PWSZ w Pile z innymi uczelniami zagranicznymi (Turcja, Słowacja, Rumunia). Efektem tej współpracy są publikacje naukowe wydawane w wydawnictwie PWSZ oraz wspólnie organizowane konferencje i seminaria naukowo-szkoleniowe. Oferta zajęć w języku angielskim na I stopniu kształcenia obejmuje 12 przedmiotów, co odzwierciedla znaczny stan procesu

umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Zarówno koncepcja kształcenia, jak i program studiów kierunku *praca socjalna* spełniają stawiane ustawowo warunki dotyczące prowadzenia kierunku i realizacji efektów kształcenia przez studenta. Dobór treści programowych, stosowane metody i czas trwania kształcenia, zasady punktacji ECTS, elastyczność w doborze modułów kształcenia przez studentów w wymiarze nie mniejszym niż 30% pkt. ECTS, dobór form zajęć dydaktycznych, ich organizacja, liczebność grup, praktyk zawodowych pozwalają na zdobycie przez studentów w trakcie 6 semestrów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Pozytywnie należy także ocenić poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

- 1.6.1 Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.
- 1.6.2 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.6.1

1. Opis stanu faktycznego

Po przeanalizowaniu dokumentacji związanej z rekrutacją na studia należy stwierdzić, że zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy i odpowiedni dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Zasady rekrutacji na studia w danym roku akademickim określają uchwały Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów: Uchwała nr XXI/137/14 Senatu z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2015/2016 wraz z innymi dokumentami: Załącznik do uchwały nr XXI/136/14 Senatu PWSZ w Pile z dnia 22 maja 2014 r. uprawnienia przyznane laureatom i finalistom olimpiad stopnia centralnego w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018, Uchwała nr XXI/136/14 Senatu z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych z zakresu określonej dziedziny wiedzy w latach 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018, Uchwała nr XXXIV/208/15 Senatu z dnia 18 czerwca 2015 roku w sprawie liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych oraz limitu przyjęć na studia niestacjonarne w roku akademickim 2015/2016.

Rekrutację kandydatów na studia przeprowadzają Instytutowe Komisje Rekrutacyjne powoływane przez Rektora. Nadzór nad przebiegiem postępowania kwalifikacyjnego sprawuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna

Oferta studiów na kierunku *praca socjalna* skierowana jest do wszystkich absolwentów szkół średnich. Podstawą przyjęcia na studia jest posiadanie świadectwa dojrzałości, złożenie kompletu dokumentów w wyznaczonych terminach, spełnienie wymogów postępowania kwalifikacyjnego, obejmującego konkurs świadectw dojrzałości. Konkurs świadectw obejmuje oceny na świadectwie dojrzałości z następujących przedmiotów: język polski i wiedza o społeczeństwie. O przyjęciu na I

rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej, ustalane na podstawie sumy punktów uzyskanych podczas postępowania kwalifikacyjnego, w ramach ustalonego limitu przyjęć na kierunek, co zapewnia przestrzeganie zasady zachowania równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

W roku 2015/2016 limit miejsc na kierunku praca socjalna na studiach stacjonarnych obejmował 50 osób (w tym 2 osoby, dla których będzie to kolejny kierunek studiów stacjonarnych w uczelni publicznej), w trybie niestacjonarnym zaś – 60 osób.

1.6.2

W PWSZ im Stanisława Staszica w Pile wypracowany został wewnętrzny system potwierdzania efektów uczenia się, zwany Systemem RPL (*Recognition of Prior Learning*). Stanowi on zbiór strukturalnie ułożonych, wyodrębnionych funkcjonalnie i wzajemnie powiązanych oraz oddziałujących na siebie elementów umożliwiających walidację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, nabytych przez osoby dorosłe, uczące się poza uczelnią lub zdobywające doświadczenie zawodowe. Podstawowym zadaniem i ideą systemu RPL jest potwierdzanie wszystkich efektów uczenia się, odpowiadających efektom kształcenia zawartym w programach kształcenia kierunków studiów prowadzonych w Uczelni, niezależnie od czasu, miejsca i charakteru ich osiągnięcia: formalnego i nieformalnego.

Procedury RPL umożliwiają kandydatowi pełną informację na temat celów i efektów kształcenia zdefiniowanych dla każdego przedmiotu ujętego w planie studiów wraz z wymaganiami oraz kryteriami ich potwierdzania. By system RPL był bardziej zrozumiały dla kandydatów powołano doradców RPL.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia spełnia ustawowe wymogi dotyczące czytelności i przejrzystości zasad rekrutacji na studia. Polityka rekrutacyjna zaś pozwala na właściwy dobór kandydatów, zapewniając równe szanse w podejmowaniu kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniając przy tym zasadę równych szans. Przyjęte limity liczby studentów obu trybów studiów są racjonalne w kontekście możliwości infrastrukturalnych i kadrowych, a także potrzeb regionu i otoczenia społeczno-gospodarczego. Przygotowano i wdrożono także procedury dotyczące zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów kształcenia uzyskiwanych poza systemem studiów na kierunku *praca socjalna*.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1

Należy stwierdzić, że zaplanowane metody weryfikowania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia oraz różnorodne, co pozwala na zdobycie wielu umiejętności praktycznych związanych z przygotowaniem zawodowym (egzaminacje ustne i pisemne; testy; kolokwia; sprawdziany wiedzy; sprawdziany umiejętności praktycznych; prezentacje; referaty; raporty; obserwacje; dyskusje; seminaria; prace samokształceniowe; konsultacje indywidualne). Pozwalają monitorować i weryfikować postępy w uczeniu się oraz ocenić stopień osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie w toku kształcenia nabywają studenci. Metody weryfikacji i oceniania osiągnięć studentów zawarte są w kartach przedmiotu/modułu – sylabusach. System oceny efektów kształcenia jest przejrzysty, wystandaryzowany, zrozumiały dla studentów. Jak wynika z analizy prac etapowych, stosowane metody sprawdzania efektów kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do treści przedmiotu (prace pisemne w postaci testów z pytaniami zamkniętymi, z pytaniami zamkniętymi, otwartymi, typu prawda/fałsz, eseje, referaty, pisma użytkowe, prace pisemne z pytaniami otwartymi, prace pisemne projektowe w tym m.in. scenariusze konferencji, programy profilaktyczne).

Należy podkreślić, iż warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego, zgodnie z Regulaminem studiów, jest osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia objętych programem kształcenia na danym kierunku, zdobycie co najmniej oceny dostatecznej z pracy dyplomowej oraz zdobycie pozytywnej oceny z praktycznej części egzaminu dyplomowego (Załącznik do zarządzenia nr 52/15 Rektora PWSZ im. St. Staszica w Pile z dnia 1 października 2015 roku Regulamin przygotowywania prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego oraz Zarządzenie nr 13/13 Rektora z dnia 23 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad funkcjonowania systemu antyplagiatowego Plagiat.pl w PWSZ im. Stanisława Staszica w Pile).

Ocena wylosowanych prac dyplomowych pod względem weryfikacji efektów kształcenia nie budzi wątpliwości, chociaż nie zawsze czytelnie zapisane są pytania egzaminacyjne na protokołach z egzaminów dyplomowych, na co należy zwrócić uwagę. W skład komisji powołanych przez Dyrektora Instytutu wchodzi przewodniczący oraz dwaj członkowie.

1.7.2

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i klarowny. Ocenianie i weryfikowanie prac zaliczeniowych, projektowych oraz egzaminacyjnych regulowane jest poprzez system oceniania studentów zawarty w Regulaminie studiów. Każda karta przedmiotu zawiera szczegółowe informacje dotyczące warunków, form sprawdzania uzyskanych efektów kształcenia i ich oceny. Są wśród nich następujące metody weryfikacji efektów: egzamin ustny, egzamin pisemny, zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, test wiedzy (umiejętności praktycznych), projekt, esej, praca semestralna. Ocenianie przedmiotowe jest także wzbogacone o inne metody, do których zaliczono te wymienione w sylabusie, takie jak: obserwację, dyskusję, prezentację, referat. Ocena wylosowanych prac etapowych pod względem weryfikacji efektów kształcenia nie budzi wątpliwości. Odnosi się to do wszystkich kategorii efektów kształcenia, jak również możliwości oceny stopnia realizacji poszczególnych efektów kształcenia, co ma swój wyraz w zróżnicowanych ocenach. Jednostka nie prowadzi kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stąd ocena w tym zakresie nie jest możliwa.

Zgodnie z §20 ust. 3 Regulaminu studiów, nauczyciele akademicy zobowiązani są poinformować na pierwszych zajęciach o warunkach uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

System sprawdzania i oceniania osiągania przez studentów efektów kształcenia w pełni umożliwia monitorowanie postępów studentów w uczeniu się. Przewidziane w programie studiów zajęcia dydaktyczne są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

1. Liczba nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego i ich struktura kwalifikacji określona dorobkiem naukowym i dyscyplinami dyplomowania odpowiada wymogom prawa właściwym dla kierunku praca socjalna, profil praktyczny
2. Struktura składu osobowego nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe, a także nauczycieli akademickich spoza minimum jest ugruntowana. Bazując na długoletnim doświadczeniu w zakresie naukowym, osoby te prowadzą aktywną działalność naukowo-badawczą, co przyczynia się w znacznym stopniu do sukcesów dydaktycznych w ramach prowadzonego kierunku studiów.
3. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje ją do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych, a także sprzyja ich umiędzynarodowieniu.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2 - BRAK

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

1. Opis stanu faktycznego

Do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów o profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile zgłosiła 12 nauczycieli akademickich, w tym 5 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i 7 ze stopniem naukowym doktora. Wszyscy zgłoszeni nauczyciele akademicy posiadają odpowiednie kompetencje merytoryczne, dorobek naukowy oraz dorobek praktyczny odpowiadający obszarowi kształcenia, jak i dziedzinom i dyscyplinom związanym z prowadzonymi przedmiotami oraz efektami kształcenia określonymi dla kierunku *praca socjalna*.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *praca socjalna*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 13 ust. 1, § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.);

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.) i wynosi 1:33,5

2. *Ocena spełnienia kryterium - w pełni*

3. *Uzasadnienie oceny*

Liczba nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego i ich struktura kwalifikacji określona dorobkiem naukowym i dyscyplinami dyplomowania odpowiada wymogom prawa właściwym dla kierunku praca socjalna, profil praktyczny.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

1. *Opis stanu faktycznego*

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku *praca socjalna* posiadają kompetencje naukowo-dydaktyczne. Duża liczba praktyków, ich doświadczenie zawodowe i posiadane uprawnienia w pełni gwarantują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Permanentnie prowadzona ewaluacja umiejętności dydaktycznych, hospitacje zajęć i rozmowy prowadzone z interesariuszami wewnętrznymi (studentami) ocenianego kierunku, w ramach procedur WSZJK, prowadzą do podpisywania umów cywilno-prawnych z tymi praktykami, którzy w pełni realizują program kształcenia oraz posiadają predyspozycje do pracy dydaktycznej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni mając kontakt z najnowszymi osiągnięciami we własnej dyscyplinie przekazują swoją wiedzę i doświadczenia studentom, realizując program studiów.

2. *Ocena spełnienia kryterium 2.2- w pełni*

3. *Uzasadnienie oceny*

Struktura składu osobowego nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe, a także nauczycieli akademickich spoza minimum jest ugruntowana. Bazując na długoletnim doświadczeniu w zakresie naukowym, osoby te prowadzą aktywną działalność naukowo-badawczą, co przyczynia się w znacznym stopniu do sukcesów dydaktycznych w ramach prowadzonego kierunku studiów.

<p>2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.</p>
<p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni, jako podstawowej jednostce organizacyjnej, gwarantuje właściwy dobór kadr nauczycielskich. Stałe monitorowanie jakości zajęć dydaktycznych, wielość spotkań Władz Rektorskich Uczelni z kierownictwem Instytutu i Zakładu Pracy Socjalnej w pełni zaspokajają potrzeby rozwoju zawodowego kadry dydaktycznej. Każdy pracownik zakładu ma możliwość i korzysta z szans na uczestniczenie w konferencjach i seminariach naukowych oraz szkoleniowych oraz rokrocznie uczestniczy w specjalnych szkoleniach metodycznych, realizowanych w Uczelni. Pracownicy Zakładu Pracy Socjalnej organizują wiele przedsięwzięć naukowych i szkoleniowych oraz publikują swoje wyniki badań w monografiach i czasopismach naukowych. Ponadto polityka kadrowa obejmuje udzielanie urlopów naukowych, wspieranie w pozyskaniu środków na badania dla młodych naukowców, nagradzanie za największą liczbę punktów za publikacje i inną działalność naukową oraz za uzyskanie stopni naukowych. Polityka kadrowa uwzględnia również okresowe i regulaminowe oceny oraz wyniki ankietyzacji.</p>
<p>2. Ocena spełnienia kryterium 2.3- w pełni</p>
<p>3. Uzasadnienie oceny</p> <p>Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje ją do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych.</p>
<p>3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia – w pełni</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3</p> <p>Wydział prowadzi efektywną współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym oraz zapewnia udział przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia. Współpraca z otoczeniem jest zorientowana na doskonalenie procesu osiągania efektów kształcenia, w tym na weryfikację poprawności realizacji praktyk. Dzięki dużej liczbie współpracujących na podstawie porozumień w sprawie praktyk, liczba miejsc na praktykach jest dostosowana do liczby studentów. Nie został jeszcze zakończony proces doprecyzowywania zasad prowadzenia kształcenia dualnego w ramach kierunku <i>praca socjalna</i>.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3</p> <p>- doprecyzowanie zasad prowadzenia kształcenia dualnego na ocenianym kierunku oraz promowanie tej formy kształcenia w ramach profilu praktycznego.</p>
<p>3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*</p>
<p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>Uczelnia przykładą dużą wagę do współdziałania z pracodawcami w realizacji procesu dydaktycznego. W skład Konwentu wchodzi Przedstawiciele Związku Pracodawców, Rady Izby Gospodarczej Północnej Wielkopolski, Stowarzyszeń Naukowych i Technicznych oraz największych pracodawców północnej Wielkopolski. Uczelnia współdziała na podstawie umowy z</p>

Lożą Laureatów Nagrody Gospodarczej Województwa Wielkopolskiego w zakresie organizacji praktyk studenckich, prowadzenia prac dyplomowych, organizowania dydaktycznych wizyt grup studenckich w firmach. Współdziałanie Uczelni z otoczeniem zewnętrznym (jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, przedsiębiorstwa północnej Wielkopolski, instytucje edukacyjne, instytucje otoczenia biznesu), uczelniami krajowymi oraz zagranicznymi oraz z Konwentem przebiega na wielu płaszczyznach i umożliwia pełną identyfikację potrzeb i oczekiwań otoczenia.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest precyzyjnie osadzona w Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2015 – 2025. W rozdziale trzecim przedstawiony jest szczegółowy opis dotychczasowych form współdziałania – podrozdziały: 3.6.1. Współpraca Uczelni z ośrodkami szkolnictwa wyższego, 3.6.2. Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, 3.6.3. Znaczenie działalności Uczelni dla regionu.

W ramach ocenianego kierunku Uczelnia współpracuje z otoczeniem w zakresie określania efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych. Przejawia się to w realizacji procedur procesu P01-00-00 (Identyfikacja potrzeb interesariuszy zewnętrznych). W ramach wdrożenia tego procesu na podstawie analizy trendów rynkowych w obszarach związanych z kierunkiem studiów tworzona jest kwerenda potencjalnych pracodawców: dla absolwentów, do praktyk zawodowych, do zajęć praktycznych z wykorzystaniem zasobów infrastrukturalnych i kadrowych podmiotów oraz do realizacji studiów dualnych. Realizacja procesu P02-00-00 (Definiowanie efektów kształcenia) zapewnia z kolei uczestnictwo pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w definiowaniu efektów kształcenia. W grupie interesariuszy zewnętrznych biorących udział w opiniowaniu przebiegu procesu kształcenia, także w obszarze efektów kształcenia znaleźli się pracownicy PCPR, MOPS, GOPS i innych podmiotów pracy socjalnej, także NGO, m.in. sieci Barka. W procesie przygotowania matrycy efektów kształcenia na studiach I stopnia brali udział przedstawiciele wielu pracodawców. Ostatnie porozumienia z roku akademickiego 2014/2015 zostały zawarte z takimi instytucjami, jak: Fundacja Gębiczyn Centrum Integracji Społecznej, DPS w Chodzieży, Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intelktualnie „Empatia”.

W ramach ocenianego kierunku Uczelnia współpracuje z otoczeniem także w obszarze pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Duża liczba praktyków (z wiodących instytucji i organizacji, stowarzyszeń, fundacji) uczestniczących w realizacji programu kształcenia, ich doświadczenie zawodowe i posiadane uprawnienia w pełni gwarantują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Dzięki rozwiniętej współpracy z otoczeniem zewnętrznym od roku akademickiego 2015/2016 podjęło pracę w charakterze nauczyciela akademickiego - praktyka i złożyło deklaracje o wejściu do minimum kadrowego wielu pracodawców, m.in. Dyrektor Sieci Barka, Dyrektor PCPR w Złotowie. Osoby te swoją wiedzę i umiejętnościami praktycznymi gwarantują bezpośredni kontakt i symulację realnych warunków kształcenia przyszłych pracowników socjalnych.

Przykładem kulturotwórczej roli pracowników Zakładu Pracy Socjalnej, jest wykorzystanie sali Auditorium Maximum, do organizacji imprez kulturalnych, w tym także wspierających działania na rzecz organizacji i otwarcia hospicjum w Pile (koncerty charytatywne, koncerty chóru akademickiego PWSZ w Pile) oraz wykłady gościnne na spotkaniach seniorów, także w trakcie Międzynarodowych Spotkań Seniorów (impreza cykliczna Stowarzyszenia Pro Senior w Pile).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że we współpracę z otoczeniem zaangażowani są nie tylko pracownicy dydaktyczni ocenianego kierunku, ale także studenci. Zrealizowali oni wspólnie szereg przedsięwzięć na rzecz otoczenia społecznego, np.:

- wykłady i spotkania z liderami społeczności lokalnej w ramach różnych form aktywności osób starszych i zrzeszonych w ramach Stowarzyszeń i Uniwersytetów Trzeciego Wieku
- organizacja wspólnych projektów z osobami niepełnosprawnymi, m.in. spływ kajakowy z

osobami głuchoniemymi, kiermasze prac pochodzących z Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz przedstawienia przygotowane przez „aktorów” z ośrodków terapii zajęciowej dla młodzieży niepełnosprawnej prezentowane w Uczelni dla młodych widzów z przedszkoli i klas edukacji wczesnoszkolnej.

2. *Ocena spełnienia kryterium 3.1 – w pełni.*

3. *Uzasadnienie*

Jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno formalnie, jak i nieformalnie, co zapewnia udział przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia i zmian programowych, tworzeniu nowych specjalności, weryfikacji i ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia, organizacji praktyk zawodowych, a także w pozyskiwaniu kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

W ramach ocenianego kierunku podejmowana jest także współpraca z otoczeniem kulturalnym poprzez realizację wielu interesujących przedsięwzięć realizowanych wspólnie przez pracowników Zakładu Pracy Socjalnej i studentów ocenianego kierunku.

4. *Zalecenia*

Brak

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

Uczelnia oferuje możliwość odbycia studiów dualnych na kilku kierunkach. Aktualnie w systemie studiów dualnych studiuje kilkadziesiąt osób, na podstawie umów z podmiotami zewnętrznymi. Jednak, jak zadeklarowano podczas wizytacji ZO PKA, ze względu na brak możliwości finansowych pracodawców, studenci ocenianego kierunku do tej pory nie realizowali i nie realizują tego typu kształcenia.

Zalecenia

Doprecyzowanie zasad prowadzenia kształcenia dualnego na ocenianym kierunku oraz promowanie tej formy kształcenia w ramach profilu praktycznego.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Wydział dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia na kierunku praca socjalna na studiach pierwszego o profilu praktycznym oraz osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Liczba sal (w tym sal specjalistycznych) jest dostosowana do liczby studentów na ocenianym kierunku oraz do potrzeb kształcenia. Zapewniona studentom baza dydaktyczna umożliwia im realizację zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu oraz prac wynikających z programu studiów, a także uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Zapewnia się studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych – dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki, choć nie wszystkie zalecane publikacje są aktualne.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

- wzbogacenie zasobów bibliotecznych w celu zapewnienia studentom dostępu do literatury zalecanej w sylabusach (zwłaszcza literatury podstawowej) oraz pełniejszego wyposażenia biblioteki w najnowszą literaturę,

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym

przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

Studenci ocenianego kierunku kształcą się w kampusie przy ul. Podchorążych 10 w Pile. Większość zajęć odbywa się w budynku D, w salach stanowiących pomieszczenia Instytutu Humanistycznego. Jest to 21 sal wykładowych. Znajdują się tam także: sekretariat i pokoje wykładowców. Część zajęć jest realizowana w budynkach Instytutu Ekonomicznego, Instytutu Ochrony Zdrowia, Zakładu Wychowania Fizycznego i Centrum Fizjoterapii.

Kształcenie odbywa się w bardzo dobrych warunkach lokalowych. Wyposażenie sal do ćwiczeń i laboratoriów służących zdobywaniu umiejętności praktycznych jest wystarczające. Zajęcia z wychowania fizycznego, technologia informacyjna, języki obce są prowadzone w specjalistycznych salach. Specjalistyczne zajęcia kierunkowe są realizowane w obiektach Instytutu Ochrony Zdrowia (który kształci studentów na kierunkach Pielęgniarstwo, Kosmetologia, Ratownictwo Medyczne i Fizjoterapia) oraz wyposażonego w doskonały sprzęt Centrum Fizjoterapii.

Sal są czyste, dobrze doświetlone, przestronne, wyposażone w sprzęt nagłaśniający. Większość sal dydaktycznych dysponuje wyposażeniem pozwalającym na stosowanie nowoczesnych technologii kształcenia, choć (z uwagi na ograniczone środki finansowe) nie ma wystarczającej liczby rzutników multimedialnych, tablic interaktywnych i innego sprzętu multimedialnego.

Liczba, wielkość i wyposażenie sal dydaktycznych są dostosowane do liczby studentów na ocenianym kierunku i umożliwiają realizację programu kształcenia oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Wielkość sal gwarantuje dużą swobodę w zakresie form i metod prowadzonych zajęć.

Należy podkreślić, że zapewnienie właściwej infrastruktury dydaktycznej uwzględniono w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia - procedura P04-02-01 dotycząca zapewniania zasobów infrastruktury dydaktycznej oraz procedura P04-02-02 dotycząca zgłaszania potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury dydaktycznej.

Infrastruktura dydaktyczna jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Poszczególne budynki są wyposażone w odpowiednio przystosowane windy, podjazdy i inne udogodnienia niezbędne do realizowania kształcenia przez osoby niepełnosprawne.

2. Opis spełnienia kryterium 4.1 - w pełni.

3. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna umożliwia realizację programu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są dostosowane do liczby i potrzeb studentów na ocenianym kierunku.

Zalecenia

Doposażenie sal dydaktycznych w nowoczesny sprzęt pozwalający wzbogacić przekaz wiedzy podczas zajęć o urządzenia multimedialne (rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, komputery).

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

Opis stanu faktycznego

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do zasobów bibliotecznych z zakresu dyscyplin, które uwzględniono przy określaniu efektów kształcenia dla kierunku. Szeroki zakres literatury adekwatnej do kierunkowych efektów kształcenia to niewątpliwie mocna strona ocenianego kierunku kształcenia.

Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku jest literatura przedmiotu, głównie z zakresu

<p>pedagogiki, psychologii, filozofii, pracy socjalnej, ekonomii, medycyny, nauk o zdrowiu oraz szeroki zakres czasopism (30 tytułów). Studentom zapewnia się także dostęp do wielu wydawnictw online. W celu zapewnienia studentom i pracownikom dostępu do różnorodnych zbiorów on-line, Uczelnia przystąpiła także do projektu WBN.</p> <p>Zasoby biblioteczne są systematycznie uzupełniane o literaturę ukazującą się na rynku wydawniczym. Zakupy są konsultowane z nauczycielami akademickim ocenianego kierunku.</p> <p>Biblioteka jest czynna przez 6 dni w tygodniu, przez 45 godzin. Biblioteka współpracuje z innymi bibliotekami w ramach wymiany międzybibliotecznej publikacji uczelnianych i wypożyczeń.</p> <p>Należy podkreślić, że zapewnienie studentom ocenianego kierunku dostępu do zasobów bibliotecznych i informacyjnych uwzględniono w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia poprzez procedurę P04-02-03 dotyczącą rozwoju zasobów Biblioteki Głównej. Biblioteka zapewnia dostęp do księgozbioru odpowiadającego potrzebom przewidzianym w sylabusach, choć podczas analizy dostępności literatury wskazanej w sylabusach jako literatura podstawowa odnotowano kilka braków.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ocena spełnienia kryterium 4.2 – w pełni.</i> 2. <i>Uzasadnienie</i> <p>Wydział zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość swobodnego korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, czasopism fachowych oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Zalecenia</i> <p>Wzbogacenie zasobów bibliotecznych w celu zapewnienia studentom dostępu do literatury zalecanej w sylabusach (zwłaszcza literatury podstawowej) oraz pełniejszego wyposażenia biblioteki w najnowszą literaturę;</p>
<p>4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.</p>
<p>Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.</p>
<p>5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy – wyróżniająco</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5</p> <p>Studenci Jednostki mają zapewnioną odpowiednią pomoc naukową, dydaktyczną i materialną. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w wymianie międzynarodowej i udziela skutecznego wsparcia w zakresie organizacji i powrotu z wyjazdów. Studenci wyrażają pozytywną opinię na temat wsparcia Jednostki w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Na uwagę w tym zakresie zasługuje działalność Biura Karier, które prowadzi szeroką działalność, uwzględniającą potrzeby studentów wizytowanego kierunku. Regulamin studiów umożliwia zapewnienie szczególnych warunków organizacji nauki uwzględniających potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Wyróżnić należy przeszkolenie pracowników obsługi administracyjnej z zakresu języka migowego. Na szczególnie pozytywną ocenę zasługuje również strona internetowa Uczelni, która poza publikacją wszelkich niezbędnych informacji dla studentów, została także przystosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5 – Brak</p>
<p>5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także</p>

poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

1. Opis stanu faktycznego

Studenci wizytowanego kierunku wyrazili się pozytywnie o relacjach jakie panują między nimi a większością nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Dyżury i konsultacje odbywają się w miejscu i czasie odpowiadającym potrzebom studentów. Osoby obecne na spotkaniu z Zespołem Oceniającym pozytywnie oceniły przydatność materiałów udostępnianych przez nauczycieli akademickich, w kontekście osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci w przypadku kwestii problemowych zgłaszają się do starostów lat lub bezpośrednio do Władz Instytutu. W opinii studentów, przedstawiciele Władz są zawsze otwarci na sprawy studenckie, w związku z czym mogą oni liczyć na ich pełną pomoc.

Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile przewiduje wszystkie świadczenia określone w art. 173 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy, Regulamin ustalony został w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego, co znajduje potwierdzenie z Porozumieniem zawartym 10 listopada 2015 r. pomiędzy Rektorem a Zarządem Samorządu Studenckiego. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że podział dotacji na bezzwrotną pomoc materialną dla studentów w bieżącym roku akademickim, zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, został dokonany w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego. Zgodnie z §14 ust. 1 Regulaminu, stypendium rektora dla najlepszych studentów może otrzymać student, który uzyskał wysoką średnią ocen lub osiągnięcia naukowe, artystyczne, lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym albo krajowym. Regulamin przewiduje możliwości ubiegania się o stypendium rektora studentom I roku zgodnie z art. 181a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Pozytywnie należy ocenić przejrzystość kryteriów przyznawania punktów za poszczególne osiągnięcia, które zostały określone w regulaminie. Studenci pozytywnie oceniają wysokość oraz tryb przyznawania i wypłacania świadczeń.

Studenci ocenianego kierunku biorą udział w pracach Studenckiego Koła Naukowego Pracy Socjalnej „Auxilia”. Wśród głównych działań Koła należy wymienić: wolontariat na rzecz środowiska lokalnego, organizację zbiórki krwi oraz rejestrację potencjalnych dawców szpiku czy organizację Festiwalu Nauki. Dodatkowo członkowie Koła brali udział w konferencjach i seminariach naukowych, czego efektem były dwie opublikowane prace. W opinii studentów, uzyskują oni od Jednostki pełne wsparcie w zakresie działalności naukowej oraz wolontariackiej, wraz z pełnym wsparciem materialnym swoich działań.

Studenci pozytywnie oceniają opiekę dydaktyczną, naukową oraz materialną oferowaną im przez Jednostkę. Jako mocne strony procesu kształcenia studenci wskazali jakość kadry dydaktycznej, kontakt z pracownikami Uczelni, wizyty studyjne oraz atmosferę. Studenci studiów niestacjonarnych wśród słabszych stron wskazali brak możliwości skorzystania z bufetu w niedziele. Władze Jednostki zapewniły, iż przyjrzą się tej sprawie, jednocześnie podkreślając, iż obsługa bufetu zajmuje się zewnętrzna firma.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1.

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Studenci Jednostki mają zapewnioną odpowiednią pomoc naukową, dydaktyczną i materialną. Pozytywnie oceniają funkcjonujące w tym zakresie rozwiązania.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach

mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość realizacji części procesu kształcenia poza Jednostką w ramach programu wymiany międzynarodowej Erasmus+. Jednostka posiada podpisane umowy z 8 podmiotami w 4 krajach, z których mogą skorzystać studenci wizytowanego kierunku. Od 2012 roku z możliwości zrealizowania semestru lub roku studiów w ramach tego programu skorzystało 22 studentów ocenianego kierunku studiów. W tym samym czasie Jednostka przyjęła dwóch studentów z uczelni partnerskich. Studenci poinformowali, iż otrzymują pełne informacje nt. programów wymiany międzynarodowej, a także systemu ECTS. Wsparcia w tym zakresie udziela Uczelniany Koordynator Programu Erasmus. W opinii studentów oferta lektoratów języka obcego jest odpowiednia do oferowanych możliwości wymiany międzynarodowej. Zdaniem osób, które skorzystały z możliwości realizacji części procesu kształcenia poza Jednostką, pozytywnie należy ocenić kwestię przenoszenia osiągnięć. Studenci przed rozpoczęciem wymiany mają informacje nt. realizowanego programu, a także mają możliwość późniejszej korekty, za zgodą Koordynatora. Jednostka nie ma podpisanych umów w zakresie wymiany krajowej studentów. Studenci nie są zainteresowani mobilnością krajową, ponieważ, ich zdaniem, mobilność międzynarodowa jest bardziej atrakcyjna pod względem poszerzania swoich umiejętności.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2.

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w wymianie międzynarodowej. Studenci pozytywnie oceniają przepływ informacji w tym zakresie.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1. Opis stanu faktycznego

Z perspektywy przedstawicieli Jednostki kontakty ze środowiskiem akademickim oraz otoczeniem społecznym i gospodarczym realizowane są poprzez zajęcia z nauczycielami akademickimi oraz poprzez wizyty studyjne. Część nauczycieli akademickich jest zatrudniona w innych uczelniach, przez co mają stanowić łącznik z otoczeniem akademickim. Uczelnia zatrudnia także lokalnych praktyków z obszaru ocenianego kierunku studiów, co w ocenie przedstawicieli Jednostki, umożliwia kontakt z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które jednocześnie wpisane jest do rejestru agencji zatrudnienia. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli Jednostki wynika, że w ciągu roku Biuro publikuje ok. 300 – 350 ofert pracy, staży i praktyk, z czego kilkanaście skierowanych bezpośrednio do studentów wizytowanego kierunku. Biuro Karier organizuje także Dni Kariery i Przedsiębiorczości, podczas których prezentują się pracodawcy, a studenci mogą skorzystać z bezpłatnych szkoleń. W ofercie Biura są także szkolenia i warsztaty z zakresu kompetencji miękkich oraz poradnictwo prowadzone przez dwóch doradców personalnych. Studenci pozytywnie oceniają zajęcia z praktykami oraz wizyty studyjne. W ich opinii, Jednostka prawidłowo wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego pozytywnie ocenili relacje z władzami Jednostki, które, ich zdaniem, są przychylnie wobec studentów. Samorząd posiada pomieszczenie wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy. Dodatkowo otrzymuje wsparcie materialne w zakresie prowadzonych działań, do których należy uczestnictwo w krajowych konferencjach oraz zjazdach z zakresu

samorządności studenckiej.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.3

Wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Studenci wyrażają pozytywną opinię na temat wsparcia Jednostki w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Wyróżnić należy wsparcie materialne dla działalności Samorządu Studenckiego ze strony Uczelni, a także działalność Biura Karier w zakresie pośrednictwa pracy.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1. Opis stanu faktycznego

Zgodnie z §25 Regulaminu studiów, studentom z niepełnosprawnością przysługuje prawo do realizacji procesu dydaktycznego z uwzględnieniem ich potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Szczególne warunki odbywania studiów określone są na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności, medycznego opisu choroby i wywiadu ze studentem. Student może ubiegać się o: dostosowanie form zaliczeń i egzaminów do możliwości studenta w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności, np.: wydłużenie czasu pisania testu, kolokwium, egzaminu do 50%, zamiana egzaminu, zaliczenia z formy pisemnej na ustną, przygotowanie testów w powiększonej czcionce; uczestniczenie asystenta osoby niepełnosprawnej ruchowo, niewidomej lub tłumacza języka migowego na zajęciach dydaktycznych, zaliczeniach i egzaminach; możliwość nagrywania wykładów na dyktafon; możliwość zmiany organizacji sesji egzaminacyjnych oraz indywidualny tok studiów. W Uczelni powołano Koordynatora ds. Studentów Niepełnosprawnych, który zajmuje się bezpośrednio sprawami i obsługą studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, pracownicy administracyjni zajmujący się obsługą studentów zostali przeszkoleni z zakresu języka migowego. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość skorzystania ze sprzętu komputerowego ze specjalnym oprogramowaniem dla osób z dysfunkcją wzorku i słuchu, a także z lupy powiększającej. Z informacji uzyskanych od Koordynatora dwóch studentów kierunku *praca socjalna* skorzystało z tej możliwości. Podczas spotkania z przedstawicielem Zespołu Oceniającego studenci poinformowali, iż mają pełną wiedzę nt. możliwości wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z §13 ust. 1 Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile, osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności mogą ubiegać się o stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.4

Wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Regulamin studiów umożliwia zapewnienie szczególnych warunków organizacji nauki uwzględniających potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu. Wyróżnić należy przeszkolenie pracowników obsługi administracyjnej z zakresu języka migowego.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp

do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.
<p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym pozytywnie ocenili obsługę administracyjną. Ich zdaniem, są oni traktowani podmiotowo oraz uzyskują wszelkie niezbędne informacje związane z procesem dydaktycznym, a także sprawami pomocy materialnej. Studenci otrzymują niezbędne informacje nt. obowiązujących terminów oraz kryteriów przyznawania świadczeń. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów. Program kształcenia oraz sylabusy dostępne są w formie elektronicznej za pomocą strony internetowej. W Uczelni funkcjonuje elektroniczny system Wirtualny Dziekanat. Dzięki niemu studenci mają dostęp do swoich ocen, płatności, planu zajęć, a także otrzymują bezpośrednio informacje od nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych. Studenci pozytywnie oceniają dostęp i przejrzystość publikowanych materiałów. Wyróżnić należy stronę internetową Uczelni, która poza publikacją wszelkich niezbędnych informacji dla studentów została także przystosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku.</p> <p><i>2. Ocena spełnienia kryterium 5.5</i> Wyróżniająco</p> <p><i>3. Uzasadnienie oceny</i></p> <p>Studenci pozytywnie oceniają obsługę administracyjną oraz dostępność do informacji za pomocą strony internetowej i Wirtualnego Dziekanatu. Wyróżnić należy przystosowanie strony do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku.</p>
<p>6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów – w pełni</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6</p> <p>Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji i rozmowy z Władzami i przedstawicielami kierunku pozwalają stwierdzić, że wdrożono wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia.</p> <p>Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w wyniku monitoringu, oceny i doskonalenia osiągnął w chwili obecnej poziom, zapewniający całkowite wyeliminowanie, ograniczenie czynnika braku precyzji przy określaniu wzajemnych kompetencji na poszczególnych szczeblach hierarchii zarządzania jakością kształcenia, poprzez wprowadzenie do systemu jednoznacznie terminologii.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6 brak</p>

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiając systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania
- 6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.1.1.

Proces zapewnienia jakości i budowy kultury jakości pracowników, studentów, absolwentów oraz innych interesariuszy zewnętrznych odbywa się zgodnie z procedurą w toku całego roku akademickiego. Jak wynika z przeprowadzonych w toku wizytacji rozmów, jakość procesu kształcenia jest stale monitorowana, a wyniki obserwacji są na bieżąco wdrażane. Ponadto pracownicy uczestniczą w zebraniach, konsultacjach w ramach zakładów. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile zakłada udział studentów w ciałach kolegialnych, takich jak: Zespoły ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na Kierunkach Studiów, Zespoły ds. Oceny Jakości Kształcenia (funkcjonujące w każdym Instytucie) czy Uczelniana Komisja Jakości Kształcenia. Zgodnie z założeniami Systemu, projektowanie efektów kształcenia realizowane jest w ramach procesu P02-00-00 – Definiowanie efektów kształcenia na kierunku studiów. W ramach tego procesu funkcjonuje

procedura P02-01-01 zakładająca przeprowadzenie konsultacji wstępnego zbioru kierunkowych efektów kształcenia wśród studentów studiujących na kierunkach studiów z tych samych obszarów kształcenia, a następnie zdefiniowanie efektów kształcenia pod kątem opinii studentów i ewentualne naniesienie zmian. Przedstawiciele studentów potwierdzili, iż biorą czynny udział w procesie opracowywania efektów kształcenia, a Władze Jednostki biorą pod uwagę ich opinie i sugestie. Studenci wyrazili pozytywną opinię nt. efektów kształcenia, co znajduje potwierdzenie w Uchwale Zarządu Samorządu Studenckiego z dnia 8 stycznia 2015 r.

Ponadto współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, jak poinformowano Zespół Oceniający, wpisała się w codzienność funkcjonowania ocenianego kierunku studiów i jest systematycznie rozwijana co przynosi wymierne efekty, np. podczas zajęć z udziałem burmistrz, studenci pochodzący z tereny miasta i gminy Jastrowie, otrzymali od gościa propozycję odbycia praktyki zawodowej w jednostkach samorządowych gminy i jak wynika z relacji studentów – chętni rzeczywiście mogli skorzystać.

Na podstawie protokołów z posiedzeń Senatu oraz informacji uzyskanych od przedstawicieli Jednostki należy stwierdzić, iż przedstawiciele studentów i doktorantów posiadają 7 miejsc w 31-osobowym Senacie, co stanowi 22,6% całego składu i spełnia wymóg określony w art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

6.1.2.

Podstawowym założeniem metodologicznym przyjętego WSZJK jest ciągła obserwacja umożliwiająca ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych rezultatów działań projakościowych oraz badanie powtarzalności osiągania tych rezultatów. Rezultaty, które mają być osiągnięte, są zdefiniowane w systemie przy uwzględnieniu obecnego stanu prawnego, potrzeb Instytutu i interesariuszy. System z założenia jest systemem elastycznym, dostosowującym się do wszelkich zmian, które mogą być wygenerowane wewnątrz Instytutu oraz przez czynniki zewnętrzne. Poszczególne rezultaty są poddawane pomiarowi w ściśle określonych terminach. Oprócz mierzenia aktualnych wartości osiągnięcia konkretnych rezultatów, pomiarom poddawane są także sposoby prowadzące do oceny osiągania tych rezultatów. Z analizy kart kontrolnych weryfikacji programów kształcenia na prowadzonych w Instytucie Humanistycznym kierunkach studiów wynika, iż we wszystkich ocenianych aspektach otrzymały one wynik w pełni zadowolający, w związku z powyższym nie przewidziano żadnych decyzji w sprawie uruchomienia działań korygujących, doskonalących czy naprawczych, nie wprowadzono również żadnych zmian w częściach opisowych programów studiów.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia realizowane jest w trzech procesach WSZJK: P06-00-00 – Realizacja procesu kształcenia, P09-00-00 – Ocena jakości kształcenia i P10-00-00 – Analiza danych i incydentów. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się w ankiecie ewaluacyjnej dotyczącej wszystkich przedmiotów prowadzonych w danym roku akademickim. Mogą oni w niej ocenić: w jakim stopniu nauczyciele akademicy w trakcie zajęć odwoływali się do przedmiotowych efektów kształcenia, zdefiniowanych w sylabusach;

adekwatność sposobu prowadzenia zajęć i stosowanych metod kształcenia do założonych efektów kształcenia oraz czy praktyki zawodowe w pełni umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia, głównie w odniesieniu do umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. W opinii studentów obecnych na spotkaniu, mają oni możliwość uzyskania informacji zwrotnej od nauczycieli akademickich dotyczącej stopnia realizacji efektów kształcenia oraz uzasadnienie oceny.

Jak wynika z przeprowadzonych rozmów, Dyrekcja Instytutu Humanistycznego prowadzi stały monitoring programów kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem ścisłego powiązania treści programowych z zakładanymi efektami kształcenia. W roku akademickim 2014/2015 nastąpiła istotna modernizacja sylabusów przedmiotowych w zakresie rozliczeń punktów ECTS oraz kryteriów oceny osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia. Dotychczasowe efekty kształcenia nie wskazują na potrzebę radykalnych zmian programowych, a ewentualne korekty służyły przede wszystkim jeszcze bardziej precyzyjnemu przypisaniu treści programowych do zakładanych efektów.

6.1.3.

Jednym z elementów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest system weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na poszczególnych etapach kształcenia. Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia dokonywana jest zgodnie z zasadami postępowania w zakresie oceniania wyników pracy studentów. Według informacji uzyskanych w toku wizytacji, weryfikacja osiąganych efektów obejmuje wszystkie etapy kształcenia, począwszy od weryfikacji w trakcie zajęć dydaktycznych, poprzez weryfikację końcową podczas zaliczeń i egzaminów, aż po egzamin dyplomowy. Praktyki weryfikowane są na podstawie składanych przez studentów dzienników praktyk. Zasady oceniania są ustalane przed rozpoczęciem zajęć i stanowią element sylabusu. Ponadto studenci kierunku *praca socjalna* w ankiecie ewaluacyjnej mają możliwość wypowiedzenia się na temat znajomości kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w poszczególnych przedmiotach. Na podstawie wyników ankietyzacji planowane są dalsze działania doskonalące, których wykonanie przypisywane jest do poszczególnych organów WSZJK. W tym przypadku Zespołowi ds. Oceny Jakości Kształcenia na Kierunku Studiów. W Uczelni wprowadzono procedurę związaną z zapobieganiem i wykrywaniem plagiatów. Studenci poinformowali, iż mają wiedzę na temat podejmowanych przez Uczelnię działań antyplagiatowych. Przedstawiciele Jednostki poinformowali, iż Uczelnia uzyskała certyfikat Uberrima Fide wydawany przez Fundację im. Augustina-Jeana Fresnela potwierdzający, iż stosowana procedura antyplagiatowa spełnia standardy spójności, skuteczności, konsekwencji oraz transparentności.

6.1.4.

Jak wynika z odbytych w trakcie wizytacji rozmów z Władzami, a także z przedstawionej dokumentacji, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile wdrożyła w roku akademickim 2014/2015 Wewnętrzny system potwierdzania efektów uczenia się (RPL), który znajdzie zastosowanie w procesie rekrutacji studentów na rok akademicki 2016/2017. Aktualnie na kierunku *praca socjalna* nie są spełnione wymagania do rekrutowania studentów w trybie

potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jednak jak poinformowano Zespół Oceniający, jeżeli wymagania zostaną spełnione i pojawią się kandydaci na studia, rekrutowani w systemie RPL, to ocena zastosowanych zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostanie przeprowadzona przez Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na Kierunku Studiów, w terminie trzech miesięcy od zakończeni procesu rekrutacji.

6.1.5.

Organem odpowiedzialnym za monitorowanie losów zawodowych absolwentów jest Komisja ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów, która powoływana jest w każdym roku akademickim. Aktualnie została powołana na mocy Zarządzenia nr 58/15 Rektora z dnia 29 października 2015 r. Ponadto Zarządzeniem nr 25/12 Rektora z dnia 20.06.2012 r. określono procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. S. Staszica w Pile. W trakcie wizytacji Władze przedstawiły Zespołowi Oceniającemu ostatni raport z przeprowadzonego badania po 3 i 5 latach, w którym to określono założenia i cele badań, metodologię, przebieg, a także wnioski końcowe. Wyniki badań monitoringu wykorzystywane są przy opracowywaniu raportów samooceny jakości kształcenia. Przedstawione w raporcie analizy umożliwiły sformułowanie konkluzji dotyczących uogólnionych ocen absolwentów PWSZ w Pile, które oparte były z jednej strony na doświadczeniach z okresu studiowania, zaś z drugiej strony – na biografiach zawodowych po ukończeniu studiów. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż w bieżącym roku nie dokonano zmian w programach kształcenia, ponieważ wyniki ankietyzacji były satysfakcjonujące. Jednak ze względu na niską responsywność ankiet, która była prawdopodobnie spowodowana liczebnością i obszernością pytań, Komisja ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów podjęła decyzję o konieczności zmiany treści ankiety. W trakcie spotkania ze studentami kierunku *praca socjalna*, poinformowali oni Zespół Oceniający, że mają dostęp do wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów.

6.1.6.

Nauczyciele podlegają ocenie pod kątem prawidłowego wypełniania obowiązków oraz przestrzegania prawa autorskiego i praw pokrewnych. Nauczyciele podlegają ocenie nie rzadziej niż raz na dwa lata (z tytułem naukowym profesora – co 4 lata). W Uczelni funkcjonuje system oceny nauczycieli akademickich, którego niezbędnym elementem jest coroczna ewaluacja prowadzona wśród studentów Uczelni w formie ankiety. Arkusz ewaluacyjny do przeprowadzenia ankiety wśród studentów Uczelni opracowuje Biuro Jakości Kształcenia we współpracy z Działem Nauczania i Spraw Studenckich. Do przeprowadzenia oceny nauczyciela akademickiego Rektor powołuje w formie zarządzenia komisje oceniające.

Komisja Oceniająca dokonuje oceny nauczyciela akademickiego w systemie punktowym, uwzględniając w szczególności:

- 1) poziom jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych;
- 2) udział w organizacji procesu dydaktycznego;

- 3) zdolność analityczną i kreatywność;
- 4) autorstwo (współautorstwo) podręczników, skryptów i pomocy naukowych;
- 5) zaangażowanie zawodowe pracownika, uczestnictwo w działaniach mających na celu rozwój jednostki organizacyjnej oraz udział w inicjowaniu tych działań;
- 6) aktywność pracownika w jego doskonaleniu zawodowym, w tym w podnoszeniu kwalifikacji dydaktycznych, naukowych i zawodowych;
- 7) wyniki prowadzonej działalności naukowo-badawczej, wdrożeniowej i innowacyjnej, o ile do obowiązków ocenianego należy prowadzenie tego typu prac;
- 8) przestrzeganie przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych;
- 9) opinie studentów Uczelni.

Nauczycielowi akademickiemu, który nie zgadza się z oceną przysługuje prawo złożenia odwołania do komisji odwoławczej, powołanej przez Rektora w drodze zarządzenia.

W wyniku przeglądu kadry dydaktycznej nawiązano współpracę z większą liczbą interesariuszy zewnętrznych – praktyków. W roku akademickim 2015/2016 zajęcia o charakterze praktycznym prowadzą praktycy z wiodących instytucji i organizacji (stowarzyszeń, fundacji) regionu.

6.1.7.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość wypowiedzania się w ankiecie oceniającej nauczycieli akademickich, która przeprowadzana jest po zakończeniu każdego semestru. Studenci mogą ocenić sposób organizacji przedmiotu, jakość kształcenia, a także wypowiedzieć się na temat ogólnej satysfakcji z danego przedmiotu w skali od 2 do 5. Kwestionariusz ankiety zawiera łącznie 12 pytań zamkniętych oraz pole swobodnego komentarza. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż ocena studentów ma duże znaczenie przy okresowej ocenie nauczycieli akademickich. Osoby obecne na spotkaniu wskazały, iż dzięki ankiecie odsunięto od prowadzenia zajęć jednego nauczyciela akademickiego, który był źle oceniany przez studentów. Studenci poinformowali, iż mają wiedzę na temat monitorowania procesu kształcenia oraz rozumieją jego zasadność. Wyniki monitorowania procesu kształcenia publikowane są w formie zbiorczych raportów na stronie internetowej Uczelni.

6.1.8.

W Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia uregulowane zostały procesy związane z oceną i zgłaszaniem potrzeb w odniesieniu do zasobów materialnych, a w szczególności infrastruktury dydaktycznej, takiej jak: P4-00-00 – Zapewnienie zasobów, P04-02-00 – Zapewnianie infrastruktury dydaktycznej czy P04-03-00 – Zapewnianie wsparcia dla studentów. W corocznej ankiecie ewaluacyjnej studenci mają możliwość oceny warunków studiowania, w tym stopnia spełnienia oczekiwań z infrastruktury dydaktycznej. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż na podstawie opinii studentów utworzone zostały dla nich specjalne strefy odpoczynku. Ponadto w wyniku przeglądu zasobów materialnych Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na Kierunku Studiów i Kierownictwo Instytutu wskazali na potrzebę modernizacji zasobów dydaktycznych, głównie w zakresie zakupu dodatkowych środków dydaktycznych (projektory, tablice interaktywne).

6.1.9.

Gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia prowadzone jest na poziomie procesów zarządczych osób funkcyjnych oraz na poziomie Biura Jakości Kształcenia i ciał kolegialnych WSZJK. Dokumentuje się i analizuje kilkadziesiąt ilościowych mierników weryfikacji jakości kształcenia. Każdy dokument generowany w systemie wykonywany jest na opracowanych i udostępnionych szablonach (w procesie **P10-00-00** Analiza danych i możliwości doskonalenia funkcjonuje odrębna procedura **P10-01-09** Analiza danych i możliwości doskonalenia – sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia).

W celu doskonalenia procedury dotyczącej gromadzenia i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, przeprowadzono analizę dokumentacji. Jak poinformowano Zespół Oceniający, w wyniku analiz Władze Uczelni doszły do wniosków, że wytwarzana jest duża liczba dokumentów według wzorów dołączonych do wielu rozproszonych procedur, co utrudnia przejrzysty przepływ informacji i wymaga uproszczenia. I tak w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia, obowiązującym od dnia 1.10.2015 roku, zmniejszono liczbę generowanych dokumentów. Dokumenty pogrupowano tematycznie: planowanie, ocena, działania doskonalące, ocena skutków działań doskonalących. Każdy pracownik Uczelni posiada broszurę procedur, wymaganych do realizacji na zajmowanym stanowisku.

6.1.10.

Władze Uczelni poinformowały Zespół Oceniający, że Uczelnia zapewnia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do informacji o programach i procesie kształcenia, m. in. na kierunku *praca socjalna*, oraz jego wynikach. Sekretariat Instytutu udostępnia wszystkie informacje w wersji drukowanej. Uczelnia, poprzez swoją stronę internetową, zapewnia dostęp do informacji o programie kształcenia i do sylabusów do wszystkich przedmiotów ujętych w planie studiów, realizowanych w danym roku akademickim. Ponadto, informator zewnętrzny jest dostępny dla studentów i pracowników Uczelni, a także w regionie – szczególnie w szkołach ponadgimnazjalnych. W wyniku przeprowadzonych badań ankietowych wśród studentów dotyczących dostępności informacji na stronie internetowej, rozszerzono informację o programie, planach, a także procesie kształcenia. Od dnia 1.10.2015 r. wprowadzono w zakładce „*Katalog ECTS*” na stronie internetowej Uczelni www.pwsz.pila.pl programy i uproszczone plany studiów wraz z sylabusami adekwatnymi do programu kształcenia dla danego cyklu kształcenia. Korzystanie z zamieszczonych informacji, z uwagi na prawa autorskie, jest możliwe po zalogowaniu się.

Natomiast w zakładce „*Jakość kształcenia*” zamieszczone są do publicznej wiadomości informacje o wynikach realizowanego procesu dydaktycznego w formie raportów samooceny jakości kształcenia oraz raportów ewaluacji jakości kształcenia.

Ponadto jak wynika z rozmów ze studentami, w ankiecie ewaluacyjnej mogą oni ocenić stronę internetową w zakresie dostępu do informacji, między innymi o procesie kształcenia. Studenci

bardzo pozytywnie ocenili skuteczność stosowanego w tym zakresie rozwiązania.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w wyniku monitoringu, oceny i doskonalenia osiągnął w chwili obecnej poziom, zapewniający całkowite wyeliminowanie, a w najgorszym razie daleko idące, ograniczenie czynnika braku precyzji przy określaniu wzajemnych kompetencji na poszczególnych szczeblach hierarchii zarządzania jakością kształcenia, poprzez wprowadzenie do systemu jednoznacznie rozumianej terminologii. Zdefiniowanie używanych w systemie pojęć kluczowych przekłada się przede wszystkim na jednoznaczne rozumienie ich znaczenia, ale przede wszystkim usprawnia procesy komunikacji we wszystkich strumieniach informacyjnych, a także zapewnia wyraźnie większy obiektywizm w formułowaniu ocen na trzech wzajemnie uzupełniających się poziomach praktycznego funkcjonowania systemu:

1. Spójne **cele systemu**, wpisujące się w Krajowe Ramy Kwalifikacji, uwzględniające przepisy prawa, wymagania akredytacyjne oraz oczekiwania interesariuszy.
2. **Poziom statyczny systemu**, czyli jego składniki, formy rozwiązań organizacyjnych i ściśle zdefiniowane zadania.
3. **Poziom dynamiczny systemu**, czyli procesy systemu wraz ze szczegółowymi procedurami realizacji tych procesów w systemie; ważnym elementem systemu są wzory wytwarzanych dokumentów (dostępnych w wersji elektronicznej) wraz z opisem zasad ich obiegu w systemie.

Główną grupę docelową WSZJK stanowią studenci oraz słuchacze studiów podyplomowych. W szerszym ujęciu grupę docelową stanowi także społeczność lokalna i subregionalna, w tym w szczególności pracodawcy. Funkcjonowanie WSZJK zapewnia wysoką jakość oferowanego kształcenia, w szczególności poprzez rozwijanie i poprawianie jakości programów kształcenia dla studentów oraz słuchaczy, z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego i oczekiwań pracodawców, szczególnie północnej Wielkopolski, włączenie do procesu zapewnienia jakości kształcenia niezbędnych struktur organizacyjnych, skutecznie realizujących i wspierających proces dydaktyczny, opracowanie przejrzystych procesów i skutecznych procedur działań projakościowych, realizowanych z przestrzeganiem zasad szeroko rozumianej kultury jakości i poczucia odpowiedzialności.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia dokonuje systematycznej oceny skuteczności WSZJK i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu na następujących poziomach:

1. Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na Kierunku Studiów.
2. Zespoły ds. Oceny Jakości Kształcenia.
3. Biuro Jakości Kształcenia.
4. Zespoły monitorujące skuteczność WSZJK w danym roku akademickim, powoływane zarządzeniem Rektora.
5. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2

W pełni

3. Uzasadnienie

Wdrożony na Wydziale System Zapewniania Jakości Kształcenia jest spójny, wrażliwy na oczekiwania zróżnicowanych grup interesariuszy. Strukturę systemu tworzą współpracujące ze sobą zespoły zadaniowe, których zakres działania umożliwia stałe monitorowanie oraz doskonalenie jakości procesu kształcenia. Swoim zasięgiem WSZJK obejmuje wszystkie poziomy i obszary kluczowe dla osiągnięcia przyjętych na kierunku efektów kształcenia. Atutami wdrożonego systemu jest: tworzenie procedur wyznaczających tryb i standardy pracy dydaktycznej na Uczelni, ujednolicenie sposobów pomiaru i kryteriów oceny procesu jakości kształcenia, motywacyjny do działań posiadających pro jakościowy charakter oraz transparentność.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jako mocne strony Uczelnia określiła:

- różnorodność prowadzonych badań (zainteresowań, obszarów badawczych) ułatwiająca formowanie interdyscyplinarnych inicjatyw, realizowanym pomimo ustawowego braku obowiązku;
- kontakty z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi różnorodne grupy społeczne: publiczne i niepubliczne instytucje (fundacje, stowarzyszenia) zajmujące się szeroko pojmowaną pracą socjalną z subregionu Północnej Wielkopolski
- różnorodność form kształcenia umożliwiającą elastyczne kształtowanie oferty edukacyjnej tak, co do treści, jak i formy;
- aktywność społeczna i naukowa studentów z obydwu form kształcenia (organizacja seminariów naukowo-szkoleniowych) oraz udział studentów w wymianie międzynarodowej.

Jako słabe strony:

- rozproszenie inicjatyw badawczych i dydaktycznych ze względu na wieloletowość kadry dydaktycznej i odległość miejsc zamieszkania kadry dydaktycznej od miejsca lokalizacji Uczelni;
- niereprezentatywny udział pracowników kierunku *praca socjalna* w konkursach na finansowanie badań w wymiarze krajowym i międzynarodowym – brak obowiązku prowadzenia badań naukowych wynika bezpośrednio z zapisów ustawy
- brak środków materialnych na innowacyjne kształcenie, szczególnie na nowoczesne środki audiowizualne, m.in. na kształtowanie kompetencji miękkich preferowanych przez pracodawców – w tym względzie istnieje jednak szansa na realizację projektu złożonego do NCBiR

Jako szanse:

- rozszerzenie oferty studiów II stopnia i założenie ośrodka kształcenia w zakresie II stopnia specjalizacji dla pracowników socjalnych, a także kształcenie pracowników socjalnych dla obszaru UE związane z rozwinięciem umiejętności językowych (duński, szwedzki, norweski);
- rozwój ośrodka specjalizacyjnego z zakresu Pracy Socjalnej;
- stale rosnące zainteresowanie partnerów krajowych i zagranicznych wspólnymi inicjatywami badawczymi (także z obszaru polityki społecznej);
- zapotrzebowanie pracodawców na „miękkie” kompetencje społeczne pracowników.

Jako zagrożenia dla ocenianego kierunku studiów:

- postępujące utrwalanie się stereotypu badań i dydaktyki z zakresu nauk społecznych jako nieprzynoszących korzyści społeczeństwu;
- promowanie w strategiach na poziomie krajowym wizji rozwoju Polski, rozwoju nauki w oparciu o uczelnie flagowe – „spychające” pozostałe ośrodki do rangi „regionalnych centrów innowacji-badań naukowych”;
- promowanie krótkookresowych perspektyw kształcenia zawodowego zmniejszenie liczebności roczników podejmujących studia wyższe po ukończeniu szkół średnich;
- postępująca państwowa biurokratyzacja życia uczelni skutkująca zniechęceniem nauczycieli akademickich oraz niechęcią interesariuszy zewnętrznych – dobrych praktyków, do podejmowania pracy w Uczelni.

W toku rozmów, a także analizy dokumentacji przedstawionej w trakcie wizytacji, Zespół Oceniający zgadza się z analizą SWOT przedstawioną przez Uczelnię.

Zalecenia

- upowszechnienie wśród studentów informacji nt. zajęć prowadzonych w językach obcych
- doprecyzowanie zasad prowadzenia kształcenia dualnego na ocenianym kierunku oraz promowanie tej formy kształcenia w ramach profilu praktycznego.
- wzbogacenie zasobów bibliotecznych w celu zapewnienia studentom dostępu do literatury zalecanej w sylabusach (zwłaszcza literatury podstawowej) oraz pełniejszego wyposażenia biblioteki w najnowszą literaturę,
- doposażenie sal dydaktycznych w nowoczesny sprzęt pozwalający wzbogacić przekaz wiedzy podczas zajęć o urządzenia multimedialne (rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, komputery).

Dobre praktyki

- przeszkolenie pracowników administracyjnych z zakresu języka migowego;
- strona internetowa Uczelni jest przystosowana do potrzeb studentów z dysfunkcją narządu wzroku.

